

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI ¹⁾**

z dnia.....2008 r.

**uchylające niektóre rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy
w zakładach przemysłu i przetwórstwa rolno-spożywczego oraz rozporządzenie
w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zakładaniu i konserwacji zieleni
oraz produkcji materiału roślinnego**

Na podstawie art. 237¹⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm. ²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Traci moc:

1) rozporządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 9 kwietnia 1966 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach gastronomicznych i przemysłu garmażeryjnego (Dz. U. Nr 22, poz. 142);

2) rozporządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 15 grudnia 1967 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przetwórstwa produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego oraz w zakładach przemysłu paszowego (Dz. U. z 1968 r. Nr 1, poz. 2);

3) rozporządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 12 czerwca 1968 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przemysłu jajczarsko-drobiarskiego (Dz. U. Nr 20, poz. 125);

4) rozporządzenie Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 6 października 1973 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zakładaniu i konserwacji zieleni oraz produkcji materiału roślinnego (Dz. U. Nr 45, poz. 267);

5) rozporządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług z dnia 21 marca 1974 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach produkujących ocet i musztardę (Dz. U. Nr 12, poz. 75).

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi**

W porozumieniu:

Minister Pracy i Polityki Społecznej

Minister Zdrowia

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne i rybołówstwo na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz.1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, 181, poz. 1288, Nr 176, poz. 1239, Nr 225, poz. 1672.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 9 kwietnia 1966 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach gastronomicznych i przemysłu garmażeryjnego (Dz. U. Nr 22, poz. 142), rozporządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług z dnia 21 marca 1974 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach produkujących ocet i musztardę (Dz. U. Nr 12, poz. 75), rozporządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 12 czerwca 1968 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przemysłu jajczarsko-drobiarskiego (Dz. U. Nr 20, poz. 125), rozporządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 15 grudnia 1967 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przetwórstwa produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego oraz w zakładach przemysłu paszowego (Dz. U. z 1968 r. Nr 1, poz. 2) i rozporządzenie Ministra Gospodarki i Ochrony Środowiska z dnia 6 października 1973 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zakładaniu i konserwacji zieleni oraz produkcji materiału roślinnego (Dz. U. Nr 45, poz. 267) zostały wydane na podstawie art. 7 ust. 2 i art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. Nr 13, poz. 91). Ustawa z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy została uchylona przez art. IV § 1 pkt 19 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 142 oraz z 1990 r. Nr 34, poz. 198).

Jednakże art. XXIV ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 142 oraz z 1990 r. Nr 34, poz. 198) stanowi, że jeżeli Kodeks pracy lub niniejsza ustawa przewidują wydanie przepisów wykonawczych, stosuje się do czasu wydania tych przepisów przepisy dotychczasowe, chyba że są one sprzeczne z przepisami Kodeksu pracy lub niniejszej ustawy. Możliwość wydania przepisów wykonawczych, o których mowa w art. XXIV ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks pracy, została przewidziana w art. 208 Kodeksu pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 141), który stanowił, że ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące prac wykonywanych w różnych gałęziach pracy wydaje w drodze rozporządzenia Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej oraz po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych. Ponadto przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące prac wykonywanych

w poszczególnych gałęziach pracy wydają w drodze rozporządzeń właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej oraz po porozumieniu z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych. Natomiast przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, wspólne dla zakładów pracy podległych różnym ministrom lub przez nich nadzorowanych albo dotyczące poszczególnych rodzajów prac wykonywanych w różnych gałęziach pracy, wydaje w drodze rozporządzenia minister właściwy dla gałęzi pracy mającej przeważające znaczenie, w porozumieniu z innymi zainteresowanymi ministrami, Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej oraz po porozumieniu z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych.

Przepisy wykonawcze z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy: w zakładach przemysłu w zakładach gastronomicznych i przemysłu garmażeryjnego, wydane w 1966 r. (rozporządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 9 kwietnia 1966 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach gastronomicznych i przemysłu garmażeryjnego (Dz. U. Nr 22, poz. 142), w zakładach produkujących ocet i musztardę, wydane w 1974 r. (rozporządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług z dnia 21 marca 1974 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach produkujących ocet i musztardę (Dz. U. Nr 12, poz. 75), w zakładach przemysłu jajczarsko-drobiarskiego, wydane w 1968 r. (rozporządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 12 czerwca 1968 r. (Dz. U. Nr 20, poz. 125), w zakładach przetwórstwa produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego oraz w zakładach przemysłu paszowego, wydane w 1968 r. (rozporządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 15 grudnia 1967 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przetwórstwa produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego oraz w zakładach przemysłu paszowego (Dz. U. z 1968 r. Nr 1, poz. 2) i przy zakładaniu i konserwacji zieleni oraz produkcji materiału roślinnego, wydane w 1973 r. (rozporządzenie Ministra Gospodarki i Ochrony Środowiska z dnia 6 października 1973 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zakładaniu i konserwacji zieleni oraz produkcji materiału roślinnego (Dz. U. Nr 45, poz. 267) do chwili obecnej są stosowane.

Obecnie art. 237¹⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.) stanowi, że ministrowie właściwi dla określonych gałęzi pracy lub rodzajów prac w porozumieniu z Ministrem Pracy

i Polityki Społecznej oraz z Ministrem Zdrowia określą, w drodze rozporządzenia, przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące tych gałęzi lub prac.

Za uchycieniem powyższych rozporządzeń przemawia:

- 1) brak spójności oraz zharmonizowania z aktami prawnymi wydanymi na podstawie dyrektyw Unii Europejskiej,
- 2) zmieniający się poziom techniki oraz związane z tym potrzeby obrotu gospodarczego,
- 3) konieczność uporządkowania i uproszczenia przepisów prawa dotyczących spraw bezpieczeństwa i higieny pracy przez ograniczenie ich liczby.

Z przeprowadzonej analizy przepisów uchylanych rozporządzeń wynika, iż zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach gastronomicznych i przemysłu garmażeryjnego, w zakładach produkujących ocet i musztardę, w zakładach przemysłu jajczarsko-drobiarskiego, w zakładach przetwórstwa produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego oraz w zakładach przemysłu paszowego i przy zakładaniu i konserwacji zieleni oraz produkcji materiału roślinnego są ponadto uregulowane w przepisach innych aktów prawnych, w tym w rozporządzeniach:

- Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 oraz z 2007 r. Nr 49, poz. 330),
- Ministra Gospodarki z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn i elementów bezpieczeństwa (Dz. U. Nr 259, poz. 2170),
- Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596 oraz z 2003 r. Nr 178, poz. 1745),
- Ministra Gospodarki z dnia 10 maja 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym (Dz. U. Nr 70, poz. 650 oraz z 2003 r. Nr 65, poz. 603),
- Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 11, poz. 86),
- Ministra Gospodarki z dnia 17 września 1999 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych (Dz. U. Nr 80, poz. 912),

- Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych (Dz. U. Nr 26, poz. 313, Nr 82, poz. 930),
- Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń ciśnieniowych (Dz. U. Nr 135, poz. 1269),
- Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2006 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu niektórych prac z zakresu gospodarki leśnej (Dz. U. Nr 161, poz. 1141),
- Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. Nr 118, poz. 1263),
- Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833 z późn. zm.),
- Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716),
- Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 1999 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy uboju zwierząt i przetwórstwie mięsa (Dz. U. Nr 25, poz. 226),
- Ministra Zdrowia z dnia 28 lutego 2000 r. w sprawie warunków sanitarnych oraz zasad przestrzegania higieny przy produkcji i obrocie środkami spożywczymi, używkami i substancjami dodatkowymi dozwolonymi (Dz. U. Nr 30, poz. 377, z późn. zm.),
- Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy czyszczeniu powierzchni, malowaniu natryskowym i natryskiwaniu cieplnym (Dz. U. Nr 16, poz. 156),
- Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833, z późn. zm.),
- Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 27 czerwca 1997 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy magazynowaniu, przetwórstwie zbóż i produkcji pasz pochodzenia roślinnego (Dz. U. Nr 76, poz. 479),

- Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 sierpnia 1999 r. w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych (Dz. U. Nr 74, poz. 836),
- Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przemysłu spirytusowego (Dz. U. Nr 285, poz. 2865),
- Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.),
- Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716),
- Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2006 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu niektórych prac z zakresu gospodarki leśnej (Dz. U. Nr 161, poz. 1141),
- Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401),
- Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. Nr 118, poz. 1263),
- Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy stosowaniu i magazynowaniu środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych i organiczno-mineralnych (Dz. U. Nr 99, poz. 896).

Ponadto zagadnienia zawarte w uchylanych rozporządzeniach uregulowane są w rozporządzeniach unijnych, tj. w:

- rozporządzeniu (WE) Nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. WE L 139 z 30.4.2004, str. 1),
- rozporządzeniu (WE) Nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1),
- rozporządzeniu (WE) Nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającym szczególne przepisy dotyczące higieny

w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. WE L 139 z 30.4.2004, str. 55),

- rozporządzeniu (WE) Nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 stycznia 2005 r. ustanawiającym wymagania dotyczące higieny pasz (Dz. Urz. WE L 35 z 28.2.2005, str. 1).

Analiza przedmiotowych regulacji prawnych została przeprowadzona we współpracy z przedstawicielami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Środowiska, ekspertów instytutów naukowo-badawczych oraz organizacjami/podmiotami z tych branż.

W wyniku analizy Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi powziął decyzję o uchyleniu powyższych aktów prawnych, kierując się potrzebą stworzenia bardziej przejrzystego systemu prawnego.

Projekt rozporządzenia został umieszczony w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z uwagi na fakt, że projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, nie podlega on procedurze notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt rozporządzenia

Rozporządzenie oddziaływać będzie na:

- 1) podmioty zajmujące się gastronomią i garmażerią,
- 2) podmioty zajmujące się produkcją octu i musztardy,
- 3) podmioty zajmujące się przemysłem jajczarsko-drobiarskim,
- 4) podmioty zajmujące się przetwórstwem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego oraz przemysłem paszowym,
- 5) podmioty zajmujące się zakładaniem i konserwacją zieleni oraz produkcją materiału roślinnego,
- 6) Państwową Inspekcję Pracy w zakresie nadzoru i kontroli przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przemysłu rolno-spożywczego, których dotyczą uchylane rozporządzenia.

2. Wpływ projektu rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wydanie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa oraz na dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ projektu rozporządzenia na rynek pracy

Wydanie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ projektu rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wydanie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Wobec mnogości rozporządzeń, regulujących te same zagadnienia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, uporządkowanie i uproszczenie prawa w tym zakresie będzie sprzyjało przestrzeganiu prawa w praktyce, a w konsekwencji zmniejszy się liczba wypadków przy pracy, co będzie miało pozytywny wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ projektu rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wydanie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje

Projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany z następującymi organizacjami społeczno-zawodowymi i związkami zawodowymi rolników:

- 1) Polskim Stowarzyszeniem Hotelarstwa i Gastronomii,
- 2) Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Szefów Kuchni i Cukierni,
- 3) Stowarzyszeniem Polskich Kucharzy i Cukierników,
- 4) Wielkopolską Izbą Gastronomii,
- 5) Polskim Stowarzyszeniem Hoteli i Turystyki,
- 6) Związkiem Pracodawców Przemysłu Utylizacyjnego,
- 7) Krajową Radą Izb Rolniczych,
- 8) Polskim Związkiem Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej,
- 9) Izbą Gospodarczą Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz,
- 10) Krajową Izbą Producentów Drobiu i Pasz,
- 11) Krajową Radą Drobiarstwa – Izba Gospodarcza,
- 12) Polskim Związkiem Producentów Pasz,
- 13) POLKARMA Polskim Stowarzyszeniem Producentów Karmy dla Zwierząt Domowych,
- 14) Polską Izbą Nasienną w Poznaniu,
- 15) Związkiem Gorzelnii Polskich,
- 16) Krajową Izbą Gospodarczą,
- 17) Naczelną Radą Zrzeszeń Handlu i Usług,
- 18) Konfederacją Pracodawców Polskich,
- 19) Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
- 20) Stowarzyszeniem „Polska Federacja Producentów Żywności”,
- 21) Krajowym Sekretariatem Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego NSZZ Solidarność '80,
- 22) Polską Federacją Producentów Żywności,
- 23) Polskim Związkiem Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu,
- 24) Business Centre Club – Związkiem Pracodawców,
- 25) Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,

- 26) NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
- 27) Federacją Branżowych Związków Zawodowych Producentów Rolnych,
- 28) NSZZ „Solidarność”,
- 29) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych
- 30) Forum Związków Zawodowych,
- 31) Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”,
- 32) Ogólnokrajową Spółdzielnią Turystyczną GROMADA.

Opracowano
w Departamencie Doradztwa,
Oświaty Rolniczej i Nauki:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: